

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۱ از ۴

پایه: دوازدهم (رشته انسانی)

نام درس: علوم و فنون ادبی

ردیف	سؤال	بارم
الف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی	۴
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را بنویسید. (الف) ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی شاه آغاز شد. (ب) شاعرانی چون فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی غزل سرایی را در سبک بازگشت ادبی به سبک حافظ و سعدی پیش گرفتند. (ج) در عصر بیداری به دلیل تمرکز عمده فعالیت های سیاسی و مطبوعاتی در تبریز، شعر و ادب در آذربایجان جلوه بیشتری داشت. (د) در دوره مظفرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا نوع ادبی نمایش نامه نویسی رواج یافت.	۱ ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست
۲	از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام یک از قسمت های مشخص شده نادرست است؟ «در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به <u>رمان های تاریخی</u> بود. زیرا از سویی نوعی <u>باستان گرایی</u> و روحیه کاوش گرانه در شناخت هویت گذشته میان آنها حاکم بود و از سویی دیگر به دلیل سیاست های رایج در جامعه، نگارش این موضوع در قیاس با کارهایی مثل <u>روزنامه نویسی</u> یا نوشتن <u>رمان اجتماعی</u> در دسر کمتری داشت.» ۱ ۲ ۳ ۴	۰/۲۵
۳	در عبارت های زیر گزینه درست داخل کمانک را انتخاب کنید. (الف) صبا کاشانی «گلشن صبا» را به تقلید از (بوستان / گلستان) سعدی نوشت. (ب) (ادیب الممالک فراهانی / میرزاده عشقی) سردبیری روزنامه «مجلس» را در عصر بیداری به عهده داشت. (ج) انجمن ادبی خاقان به ریاست (فتحعلی شاه / ناصرالدین شاه) در تهران تشکیل شد.	۰/۷۵
۴	در بیت «داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند» شاعر عصر بیداری مثل سبک خراسانی نگرش او از کلی نگری و ذهنیت گرایی به و تغییر یافت.	۰/۵
۵	کدام یک از موارد ستون (ب) به جمله های ستون (الف) مربوط است (یک مورد در ستون (ب) اضافی است). ستون (الف) ستون (ب) (الف) وی همراه با فرخی یزدی از شاخص ترین شاعران حوزه «توجه به مردم» در عصر بیداری است. (ب) وی همراه با سید اشرف الدین گیلانی به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند و از واژه ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه بهره بردند. ۱- عارف قزوینی ۲- ملک الشعرای بهار ۳- ابوالقاسم لاهوتی	۰/۵
۶	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (الف) نثر فارسی در دوره بیداری قید و بندهای را کنار می گذارد و گزارشی و ساده می شود. (ب) نگرش شاعران عصر مشروطه از و ذهنیت گرایی به عینیت گرایی تغییر کرد.	۰/۵
۷	کدام یک از موارد زیر از ویژگی های ادبی شعر عصر بیداری است؟ (الف) کم توجهی شاعران به ترکیب های زبانی (ب) در نظر داشتن تخیلات سرایندهان پیشین (ج) وفاداری برخی شاعران به سنت های ادبی و زبان گذشته (د) جدا شدن صنایع ادبی و به خدمت مردم درآمدن	۰/۲۵
۸	یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه چیست؟	۰/۲۵

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدرس:

کلاس:

مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۲ از ۴

پایه: دوازدهم (رشته انسانی)

نام درس: علوم و فنون ادبی

ردیف	سؤال	بارم
ب	موسیقی و شعر	۶
۹	در ابیات زیر انواع وزن «همسان - ناهمسان - دولختی» را مشخص کنید. الف) باغ باران خورده می نوشید نور ب) این مه که چون منیژه لب چاه می نشست ج) دل می رود ز دستم صاحب دلان خدا را لرزشی در سبزه های تر دوید گریان به تازیانه افراسیاب رفت دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا	۰/۷۵
۱۰	برای بیت «دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت / عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت» کدام وزن زیر ترجیح دارد؟ چرا؟ الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستف ب) مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول	۰/۵
۱۱	وزن مصراع «از کرده خویشتن پشیمانم» مستفعل فاعلات مستفعل است؛ اگر هجاهای آن را به گونه ای دیگر برش هجایی کنیم، وزن آن چه خواهد بود؟	۰/۵
۱۲	با توجه به واژه ها، تقطیع هجایی داخل کمانک، با کدام اختیار زبانی مطابقت دارد؟ الف) کمان ابرویش (U - U - U -) ب) هوا و هوس (U - - U -) ج) برآید (U - -) د) نه سبو (U -)	۱
۱۳	در هر یک از ابیات زیر مشخص کنید چندمین هجا دارای اختیار شاعری زبانی تغییر کمیت مصوت هاست؟ (در هر بیت یک مورد کافی است). الف) نکوهش مکن چرخ نیلوفری را ب) سوی چاره گشتم ز بی چارگی ج) راستی آموز بسی جوفروش د) فریاد که در رهگذر آدم خاکی برون کن ز سر باد و خیره سری را ندادم برو سر به یکبارگی هست در این شهر که گندمنماست بسی دانه فشاندند و بسی دام تنیدند	۱
۱۴	کدام یک از مصراع های زیر را می توان به دو شکل تقطیع هجایی نمود؟ الف) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی ب) من نمی گویم زیان کن یا به فکر سود باش ج) سوی چاره گشتم ز بیچارگی د) آمد سوی کعبه سینه پر جوش	۰/۲۵
۱۵	در کدام بیت همه اختیارات سه گانه زبانی وجود دارد؟ مشخص کنید اختیارات سه گانه زبانی در کدام هجاهاست؟ الف) راستی آموز بسی جوفروش ب) مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم هست در این شهر که گندمنماست چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم	۱
۱۶	مصوت بلند (او) در کدام مصراع به کوتاه تبدیل نمی شود؟ الف) ابروی دوست کی شود دستکش خیال من ب) هر لحظه ز گیسوی تو خوش بوی مشام است	۰/۵

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه

کلاس:

مدرس:

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۳ از ۴

پایه: دوازدهم (رشته انسانی)

نام درس: علوم و فنون ادبی

ردیف	سؤال	بارم
۱۷	با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. «شکر ایزد که به اقبال گله گوشه گل نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد» (الف) در مصراع دوم، در کدام هجاها «تغییر کمیت مصوت» صورت می گیرد؟ (ب) اختیار زبانی «حذف همزه» در مصراع اول وجود دارد یا مصراع دوم؟	۵/۰
ج	زیبایی شناسی	۶
۱۸	هر یک از آرایه های (مراعات نظیر - تشبیه - تلمیح - تضمین) را در ابیات زیر مشخص کنید. (هر بیت یک آرایه) (الف) بهر این فرمود رحمان ای پسر کل یوم هو فی شان ای پسر (ب) دامن خاک شد ز بسد (=مرجان) و لعل تاج فرعون و گنج دقینانوس (ج) شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید (د) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون به تخت مصرم اما جای در بیت الحزن دارم	۱
۱۹	کدام یک از آرایه های زیر در بیت وجود ندارد؟ «همچو فرهاد بود کوه کنی پیشه ما کوه ما سینه ما ناخن ما تیشه ما» (الف) تلمیح - واژه آرایه (ب) تضمین - تشخیص (ج) مجاز - مراعات نظیر (د) تشبیه - جناس	۵/۰
۲۰	در بیت زیر نوع «لف و نشر» را بنویسید و «نشرها» را مشخص کنید. «روی و چشمی دارم اندر مهر او کاین گهر می ریزد آن زر می زند»	۷۵/۰
۲۱	برای هر یک از ابیات زیر در ستون (الف) آرایه مناسبی از ستون (ب) انتخاب کنید. (یک مورد در ستون (ب) اضافی است). ستون (الف) ستون (ب) (الف) درنیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید و السلام (ب) دل و کشور جمع و معمور باد ز ملکوت پراکندگی دور باد (ج) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند (د) می خورم جام غمی هر دم به شادی رخت خرم آن کس کلو بدین غم شادمانی می کند	۱
۲۲	از میان دو بیت زیر، کدام یک آراسته به آرایه تلمیح است؟ تلمیح به کار رفته در آن را شرح دهید. (الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل کجا دانند حال ما سبک باران ساحل ها؟ (ب) گفت آن یار کز او گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد	۱
۲۳	از میان سه آرایه «مراعات نظیر، تلمیح و تضمین»، کدام آرایه در بیت زیر به چشم می خورد؟ توضیح دهید. «شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید»	۵/۰
۲۴	کدام ابیات دارای آرایه های «لف و نشر - تضاد - تناقض» هستند؟ (هر بیت یک آرایه) (الف) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی (ب) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما (ج) دل و کشور جمع و معمور باد! ز ملکوت پراکندگی دور باد!	۷۵/۰

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۱۱۰ دقیقه

کلاس:

مدرس:

تاریخ آزمون: دی ماه ۱۴۰۳

صفحه ۴ از ۴

پایه: دوازدهم (رشته انسانی)

نام درس: علوم و فنون ادبی

ردیف	سؤال	بارم
۲۵	کدام یک از آرایه های زیر آرایه «بدیع معنوی» نیست؟ (الف) مراعات نظیر و تناقض (ب) تضمین و تضاد (ج) جناس ناقص و موازنه (د) تلمیح و لف و نشر	۰/۵
د	نقد و تحلیل نظم و نثر	۴
۲۶	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. «از خون جوانان وطن لاله دمیده آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی داد معشوقه به عاشق پیغام که کند مادر تو با من جنگ» (الف) در بیت اول سوز و شوری که در شعر شاعر نمایان است، نشان از دردمندی و عشق او به است. (ب) شاعر بیت دوم دست از اندیشه های پر شور و وطن دوستانه بر نمی داشت. (ج) شاعر بیت سوم در به کارگیری (تعبیرات عامیانه / جنگ طلبی) و اشعار ساده و روان مهارت داشت.	۰/۷۵
۲۷	با توجه به متن زیر که از کتاب «چرند و پرند دهخدا» انتخاب شده است؛ به سؤالات پاسخ دهید. «باری چه درد سر بدهم؟ حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمزپوش می بیند، دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد.» (الف) مفهوم کنایه ای «دست و پایش را گم کرد» چیست؟ (ب) یک واژه فرانسوی در متن پیدا کنید و بگویید مربوط به ویژگی کدام «سطح نثر» بیداری است؟ (ج) در متن بالا، عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بی جا (کاهشی / افزایشی) آشکار می یابد. (د) دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه در داستان های صادق هدایت و نقش مؤثری داشت.	۱/۲۵
۲۸	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. «ای مرغ سحر چو این شب تار بگشود گره ز زلف زرتار یزدان به کمال شد پدیدار یاد آرزو ز شمع مرده یاد آرزو» (الف) در این شعر منظور از «مرغ سحر و شمع مرده» چه کسانی هستند؟ (ب) در بیت دوم، یک «استعاره مصرحه و یک تشبیه» پیدا کنید.	۱
۲۹	تحلیل خود را از شعر زیر، در سطح ادبی و از نظر آرایه های بدیع معنوی بنویسید. (دو مورد) «غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم»	۱
	جمع بارم	۲۰